

Pracovní list

Josef Jedlička: Kde život náš je v půli se svou poutí

[In Josef Jedlička: Kde život náš je v půli se svou poutí. Krev není voda. Brno, Host 2010, s. 5–85, zde cit. s. 62–64.]

Okruhy analýzy (dle struktury ústní zkoušky státní maturity z češtiny)

SŇATEK JE KANONIZOVANÝM dobrým koncem příběhu, jako je maturita dobrým koncem mládí. Jde jen o to, dovést syžet ke šťastnému konci, proniknout retardacemi panenských zdráhání a digresemi zkoušek. Zaříditi si byt. Získat kvalifikaci.

Na stanicích, na nádraží, v čekárně u lékaře, všude všichni studují. Viděl jsem muže, který si v přestávce estrádního pořadu s Vlastou Burianem četl o středověkých mystériích.

– Jsi už blbej jako Plato! nadávají si podnapilí učňové, když některý z nich začne vzpomínat na domov po pátém pivě. A dívky, svěřující si svá sladká tajemství, mluví o kondomech a interrupcích, adnexitidách a fluoru. Vzdělání se stává majetkem širokých vrstev, jako všechny vymoženosti moderní techniky.

Mostecký okresní soud projednával nedávno tento případ. Marie Kondrová podala na svého muže žalobu o rozvod pro zanedbávání manželských povinností a pro hrubé ublížení na těle. Kondrovi mají dvě odrostlejší děti a manželství bylo vždycky celkem spořádané.

Rozvrat byl náhlý a neočekávaný. Břetislav Kondr pracoval jako údržbář v závodě a byl navržen do večerní jedenáctiletky. Přijali ho a on plnil přesně své povinnosti, takže studoval s výborným prospěchem. Věnoval studiu celé večery, a zanedbával proto rodinu. Manželský soulad zanikal.

Napětí vyvrcholilo v druhém ročníku školy. Kulturní schematismus, sucharství, frézismus a neúcta k individuům byly odsouzeny. Do kin byl tehdy v obnovené premiéře uveden film Tetička s Jindřichem Plachtou a Ferencem Futuristou a Karel Hynek Mácha se opět stal předmětem školního vyučování. Tak se stalo, že mladý učitel

uložil třídu Břetislava Kondra jako domácí písemnou práci tematický rozbor Máje. Kondr pracoval na rozboru až do půlnoci. Jeho žena uváděla u soudu, že nedbal na to, že večere je na stole, že hrubě odpovídal na její mírné domluvy, že odmítal podepsat své dcerce žákovskou knížku.

– Vyzývavě se přede mnou svlékala a chodila po bytě jen ve spodním prádle, ačkoliv máme dvanáctiletého chlapce, hájil se Kondr.

– To by přece žádná nevydržela, plakala u soudu Kondrová, – na nic si nemůže stěžovat, v životě mu nechyběl knoflíček u košile!

– Táto, řekla toho kritického večera, – dej už s tím, prosím tě, pokoj. Ještě se z toho učení zblázníš! A taky bych potřebovala zaletovat prádelní hrnec.

– Dej mi s tím teď pokoj, Máňo, řekl Kondr, – prádelní hrnec! Já potřebuju vědět, co je to „co amarant na jaro svadlý“.

– Táto! Pamatuj se, prosím tě. Tohle bys mi byl dřív neřek. Vždycky ses staral!

– Její pláč zní z hrobu všeho, strašný jekot, hrůzný kvil, řekl Kondr.

– Jana, slyšíš! Jana už není dítě! Táto!

– Tiché jsou vody, temný vod klín, vše lazurným se pláštěm skrylo; nad vodou se bílých skví šatů stín, řekl úporně Kondr, zacpává si uši.

– Prokristapána, to přece není jen tak, křičela Kondrová u soudu, – když to holka poprvé dostane. Vždyť je to táta!

– Tak ty nedáš pokoj, sakra! řekl toho večera Kondr.

– Když z toho dostanu čtyřku, budu mít zase potahování na závodní radě. A na výboru! Karel Hynek Mácha je významný český básník doby předbřeznové.

I.

→ zasazení výňatku do kontextu díla

→ téma a motiv

→ časoprostor

→ kompoziční výstavba

→ literární druh a žánr

II.

→ vypravěč

→ postavy

→ vyprávěcí způsoby

→ typy promluv

III.

→ jazykové prostředky a jejich funkce ve výňatku

IV.

→ kontext autorovy tvorby

→ literární / obecně kulturní kontext